

P o s u d e k

na diplomovou práci Martiny Kolouchové napsanou na téma „Manželství“

Jméno diplomantky: **Martina K o l o u c h o v á**

Téma a rozsah práce: **„Manželství“** (stran 83; přiložen seznam zkratk, použité literatury a pramenů, judikatury, jakož i pět příloh)

Datum odevzdání práce: Listopad 2013

1) Aktuálnost (novost) tématu

Zvolené téma je aktuální zejména s ohledem na to, že od 1.1.2014 nabyl účinnosti nový občanský zákoník, jehož integrální součástí se stala nově i úprava rodinných poměrů ve svém komplexu (osobní rodinná a majetková rodinná práva a povinnosti)

2) Náročnost tématu

Diplomantka svým zpracováním jako celku osvědčila velmi dobrou znalost příslušné pozitivněprávní úpravy, judikatury (i když ve vlastním textu jen sporadicky použitou), zejména však odborné literatury, což je ostatně na obsahu práce zřetelně patrné. K dokreslení svých výkladů diplomantka použila s úspěchem i komparativní metodu, když srovnala českou právní úpravu manželství s úpravou institutu manželství a obdobných institutů ve francouzském právním řádu. V této části práce se diplomantka zaměřila i na analýzu francouzského institutu PACS (Pacte civil de solidarité), v němž spatřuje určitou předzvěst tzv. manželství uzavřeného na zkoušku. Bez ohledu na diskutabilnost právě tohoto závěru lze mít za to, že i tato část práce přispěla k oživení výkladů naší platné rodinněprávní úpravě v kontextu s jednou z významných právních kultur.

3) Kritéria hodnocení práce

Práce rozhodně splnila účel, který si diplomantka již ve svém úvodu vytkla, tj. podat komplexní pohled, jak říká, na tento „věčně právní institut“. Při svém zpracování se diplomantka opírala o současnou odbornou literaturu, u některých otázek však přistoupila k řešení položených otázek samostatně. V tomto směru hodnotím pozitivně některé její dílčí postřehy zejména v kapitole pojednávající o právní úpravě neplatnosti a neexistence manželství (jaký je ve svých důsledcích vlastně mezi oběma instituty právní rozdíl?), v otázce fingoaného manželství. Totéž lze říci, že platí i o kapitole zabývající se právní úpravou zániku manželství *de lege ferenda*.

Za přednost práce považuji i to, že v ní diplomantka zároveň přihlížela i k nové procesněprávní úpravě založené od 1.1.2014 na poslední chvíli přijatým zákonem o zvláštních řízeních soudních. V této souvislosti jsem však postrádal u diplomantky alespoň zmínku o tom, jak se vypořádat se zařazením úpravy rozvodového řízení do rámce tzv. nesporných řízení. Rovněž by bylo na místě, aby diplomantka při ústní obhajobě vysvětlila, jak mínila svůj závěr, že „aktivně legitimováni k podání návrhu na rozvod jsou pouze a jedině manželé“ (je tomu tak z toho důvodu, že se upouští od označení žalobce žalovaný). Souhlasím s diplomantkou tam, kde dovozuje – i když bez jakékoliv bližší argumentace – že nová úprava nepřipouští rozvod manželství formou dohody. Bližší vysvětlení všech těchto – zřejmě již brzy aktuálních otázek v praxi bude muset diplomantka podat při ústní obhajobě, včetně svých výkladů o výživném pro rozvedeného manžela.

Sympaticky se mně jeví závěr diplomantky (str. 80) kde oproti současně vydávané literatuře střízlivě uvádí, že dosud platná právní úprava v zákoně o rodině byla v podstatě uspokojivá a že vyžadovala jen v některých směrech určité korektury. Totéž platí i o jejím závěru, že si dovede představit takovou úpravu rodinných poměrů, které nejsou upraveny komplexně v jediném předpise (zřejmě má na mysli zařazení SJM do kategorie věcných práv, úprava společného manželského nájmu mezi ostatní ustanovení o nájemné smlouvě). Posledními

zmínkami si však diplomantka již dotýká širšího strukturálního (systémového) problému nového občanského zákoníku, což by vyžadovalo hlubší rozbor.

Zbývá snad jen dodat, aby diplomantka při ústní obhajobě osvětlila, co považuje za onu „tajemnou“ mezeru v dosavadním rodinném zákonodárství, kterou podle jejích představ vyplnil nový občanský zákoník.

Z hlediska systematického je práce velmi dobře členěna. Diplomantka se i po jazykové a stylistické stránce vyjadřuje na patřičné úrovni.

Práci doporučuji k obhajobě s navrženým klasifikačním stupněm výborně.

V Praze dne 5. 1. 2014

prof. JUDr. Jiří Švestka, DrSc.
oponent